

Sprawozdanie z IV edycji Tygodnia Ekonomii Społecznej na małopolskich uczelniach.

Opracowanie: Marta Bohdziewicz - Lulewicz

Wstęp

W dniach 18-24 listopada 2013 roku odbyła się IV edycja Tygodnia Ekonomii Społecznej (TES) na małopolskich uczelniach, zorganizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie wraz z partnerami – Instytutem Nauk o Wychowaniu Katedrą Pracy Socjalnej Uniwersytetu Pedagogicznego, Instytutem Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie, Fundacją Gospodarki i Administracji Publicznej oraz Towarzystwem Oświatowym Ziemi Chrzanowskiej.

Podczas tegorocznego Tygodnia Ekonomii Społecznej odbyło się 17 wydarzeń w sześciu małopolskich uczelniach: Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie, Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie, Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Targu, Wyższej Szkole Biznesu - National-Louis University w Nowym Sączu i Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie.

Tegoroczny Tydzień ES, tak jak zeszłoroczna III edycja, wpisał się w szerszy format Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości - wydarzenia, w ramach którego przedsiębiorcy, trenerzy, mentorzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych i środowisk naukowych wspólnie podejmują działania na rzecz promowania i rozwoju przedsiębiorczości w swoich krajach (więcej informacji na www.tydzienprzedsiębiorczosci.malopolska.pl).

Jak co roku, tak i w tym, formuła IV Tygodnia ES koncentrowała się na praktycznych warsztatach dotyczących zagadnień związanych z przedsiębiorczością społeczną. Ideą TES na małopolskich uczelniach jest bowiem przekazanie młodzieży praktycznej, „wziętej z życia” wiedzy i umiejętności związanych z ekonomia społeczną. W tym roku jeszcze bardziej niż dotychczas organizatorzy nastawili się na przekazanie wiedzy o działalności podmiotów ekonomii społecznej w interaktywny, mobilizujący do aktywności sposób (trzy rozgrywki gry edukacyjnej pn. „Przychodzi student do spółdzielni”). Zorganizowano specjalistyczne warsztaty dot. stosowania konkretnych narzędzi pracy w obszarze ekonomii społecznej: „Animacja Lokalna w oparciu o Program Aktywności Lokalnej. Zastosowanie ekonomii społecznej w PAL”, „Wprowadzenie do zagadnień jobcoachingu jako narzędzia aktywizacji społeczno-zawodowej”. Ponadto, jak co roku zorganizowano wizyty studyjne do małopolskich PES, spotkania z praktykami – osobami pracującymi w PES. Zorganizowana została również debata oksfordzka o kontrowersyjnej tezie: „Ta izba twierdzi, że ekonomia społeczna jest najlepszą odpowiedzią na kryzys”.

W sumie, we wszystkich siedemnastu wydarzeniach udział wzięło 359 żaków, głównie studentek (309).

Debata oksfordzka: „Ta izba twierdzi, że ekonomia społeczna jest najlepszą odpowiedzią na kryzys”.

18 listopada 2013r.

miejsce: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, ul. Rakowicka 27

Już po raz czwarty dwa zespoły wyłonione spośród studentów Uniwersytetu Ekonomicznego z Koła Naukowego Gospodarki i Administracji Publicznej konkurowały ze sobą w potyczce na słowa zgodnie z formułą debaty oksfordzkiej. Teza debaty brzmiała: „Ta izba twierdzi, że ekonomia społeczna jest najlepszą odpowiedzią na kryzys”. Broniła jej drużyna w składzie: Kaja Chrenkoff, Weronika Duda, Katarzyna Kudzia, Michał Malewski. W opozycji do tezy znaleźli się: Magdalena Głowacka, Paweł Hoszowski, Mateusz Mierzejewski i Anna Mirzyńska. Funkcję Marszałka debaty, jak co roku, pełnił dr Marek Benio - pracownik Katedry Gospodarki i Administracji Publicznej.

Drużyna broniąca tezy podkreślała, że podmioty ekonomii społecznej (PES) aktywizują osoby niepełnosprawne, bezrobotne i wykluczone społecznie dzięki ich zatrudnianiu w PES. Wpływa to pozytywnie m.in. na niższy wskaźnik bezrobocia w dobie kryzysu. Zwolennicy tezy mówili też, że o wiele korzystniej jest aktywizować ludzi wykluczonych społecznie niż wypłacać im zasiłki dla bezrobotnych czy inne świadczenia. Przyznali też otwarcie, że według nich ekonomia społeczna nie jest lekiem na całe zło, ale do tej pory nie wymyślono żadnego innego, lepszego rozwiązania.

Wśród argumentów wymienianych przez przeciwników tezy znalazł się m.in. zarzut, iż przedsiębiorstwa społeczne dzięki licznym ulgom i wsparciu (choćby finansowemu pochodzącemu z publicznych pieniędzy) nie uczą się samodzielności i działania zgodnie z zasadami panującymi na wolnym rynku, a wręcz przeciwnie - cały czas są chronione i „prowadzone za rączkę”. W związku z tym nie stanowią dobrej odpowiedzi na kryzys.

W wyniku głosowania przeprowadzonego po wygłoszeniu podsumowujących argumentację przemówień okazało się, że do publiczności bardziej przemówiła retoryka strony broniącej tezę czyli udowadniającej, że ekonomia społeczna jest najlepszą odpowiedzią na kryzys.

Wizyta studyjna: Zakład Aktywności Zawodowej „U Pana Cogito”.

18 listopada 2013 r., 20 listopada 2013r.

miejsce: ZAZ u Pana Cogito, Ul. Bałuckiego 6, Kraków

Podczas wizyty studyjnej uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z historią powstania oraz rozwoju zakładu aktywności zawodowej i spółki z o.o., jako miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, z metodami pozyskiwania klientów oraz szerszą strategią rynkową. Ważnym elementem było poznanie specyfiki pracy z osobami niepełnosprawnymi psychicznie, metodami motywowania ich do pracy, ale innych zajęć aktywizujących społecznie tę grupę osób oraz opieki psychologicznej.

Trzy rozgrywki gry edukacyjnej pn.: „Przychodzi student do spółdzielni”

19 listopada 2013r.

miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków, os. Stalowe 17

20 listopada 2013r.

miejsce: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, ul. Stefana Batorego 12

Pomysłodawcą i realizatorem interaktywnej gry pn. „Przychodzi student do spółdzielni” była Spółdzielnia Socjalna „Republika Marzeń Mimo Wszystko” Fundacji Anny Dymnej.

Celem gry było zapoznanie studentów ze specyfiką zakładania i funkcjonowania podmiotu ekonomii społecznej jakim jest spółdzielnia socjalna. Gra jako forma połączyła elementy zabawy, rywalizacji i jednocześnie edukacji w zakresie najważniejszych aspektów funkcjonowania spółdzielni socjalnej.

Kto i w jaki sposób może założyć spółdzielnię socjalną? Jak należy poprawnie wypełnić wnioski, zbudować statut spółdzielni i zdobyć wpis do Krajowego Rejestru Sądowego? Wreszcie, w jaki sposób należy przygotować biznesplan i zdobyć środki na uruchomienie spółdzielni o wybranym profilu? Na te i wiele podobnych pytań studenci mogli znaleźć odpowiedź w czasie interaktywnej gry edukacyjnej „Przychodzi student do spółdzielni”.

Każda rozgrywka podzielona została na kilka etapów. Gra rozpoczęła się od poznania przez studentów podstawowej definicji spółdzielni socjalnej jako firmy społecznej. Następnie uczestnicy losowali postacie, które mieli przybrać na czas gry. Były to osoby zagrożone wykluczeniem społecznym m.in. osoby niepełnosprawne, bezrobotne oraz tzw. specjaliści (księgowy, specjalista ds. marketingu, kucharz). Zadaniem wszystkich uczestników było stworzenie 3 grup inicjatywnych, które zgodnie z ustawą o spółdzielniach socjalnych mogą założyć tego typu podmiot. Gdy powstały poprawnie stworzone 3 grupy inicjatywne, nadane zostały im nazwy, których pierwowzorami były 3 istniejące już w Krakowie spółdzielnie: Prana, Republika Marzeń oraz Piąty Element.

Rozpoczęła się rywalizacja pomiędzy trzema fikcyjnie stworzonymi spółdzielniami: kolejnym zadaniem było zdobycie środków na rozpoczęcie działalności. Uczestnicy dowiedzieli się jak zdobyć dotację w stworzonym na potrzeby gry Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ROPSu. Wypełniali wnioski o bezzwrotne wsparcie finansowe. Za to zadanie były przyznawane punkty (za najlepszy i najbardziej spójny pomysł na dofinansowanie działalności gospodarczej).

Studenci przeszli też etap rejestracji spółdzielni w Krajowym Rejestrze Sądowy, uzupełniając przygotowany wzór statutu. Dzięki temu zadaniu poznali podstawowe zasady tworzenia statutu i główne zasady formalno - prawne regulujące działalność spółdzielni socjalnej.

Zadaniem na kreatywność było przygotowanie propozycji projektu w zakresie zadań pożytku publicznego. Studenci dzięki temu zadaniu zdobyli wiedzę na temat możliwości korzystania ze środków publicznych na realizację tego typu zadań. Korzystając z internetu poznali zasady tworzenia projektów na rzecz rozwoju lokalnego, edukacji itp, zaproponowali swoje pomysły, które były następnie punktowane przez osobę zajmującą się na co dzień tworzeniem projektów społecznych.

W trakcie gry studenci dowiedzieli się kto i w jaki sposób może założyć spółdzielnię socjalną, ale również jak mogą krok po kroku osobiście tego dokonać korzystając z dostępnego wsparcia. Z uwagi na ograniczony czas gry, część procedur została uproszczona, jednak studenci i tak mogli się zmierzyć z podstawowymi etapami zakładania spółdzielni i stworzyć dla niej biznesplan oraz zastanowić się nad promowaniem oferowanych usług i projektów.

Na podstawie przyznanej punktacji za poszczególne zadania, w każdej rozgrywce została wyłoniona zwycięska spółdzielnia socjalna, której przyznano tytuł „Studencki lider przedsiębiorczości społecznej” oraz drobne upominki w postaci koszulek i tomików poezji będących produktami spółdzielni „Republika Marzeń Mimo Wszystko” Fundacji Anny Dymnej.

Studenci z zaangażowaniem uczestniczyli w każdym etapie gry. Potwierdzili, że poprzez taką formę edukacji, tj. zabawę i rywalizację najlepiej przyswajają się dostarczaną wiedzę.

Seminarium „Ekonomia społeczna , a kariera zawodowa – wprowadzenie do tematu ES”.
20 listopada 2013r.

miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków, os. Stalowe 17

Seminarium miało charakter wprowadzający do zagadnień ekonomii społecznej. Prowadził je jeden z założycieli spółdzielni socjalnej „Piąty Element” – Łukasz Pach. Celem spotkania było

zapoznanie studentów z tematyką ekonomii społecznej przede wszystkim pod kątem możliwości pracy w tym sektorze. Ukazywało specyfikę działalności przede wszystkim spółdzielni socjalnych koncentrując się na aspekcie zakładania i prowadzenia tego typu podmiotów.

Seminarium było podzielone na dwa etapy – teoretyczne wprowadzenie, podczas którego omówiono następujące tematy:

Co to jest ekonomia społeczna, jakie formy prawne zaliczają się do PES, jak definiowana jest spółdzielnia socjalna i kto może ją założyć, czym spółdzielnia socjalna różni się od jednoosobowej działalności gospodarczej oraz dlaczego warto założyć właśnie spółdzielnię socjalną. Wyświetlony został wykład z portalu TED na temat zakładania firm oraz kierowania się wartościami w biznesie. Dyskutowano podczas zajęć nad tym dlaczego jednym się udaje odnieść sukces w biznesie, a innym nie i jakie są tego powody.

W drugiej części spotkania, w ramach zajęć warsztatowych przez 45 minut studenci w podziale na grupy - 5 osobowe zespoły mieli za zadanie założyć „na próbę” spółdzielnię socjalną i odpowiedzieć na następujące pytania:

Co będzie robić spółdzielnia – co stanowi fundament biznesu? Jaki sens, motywacja przyświeca założeniu przedsiębiorstwa? Jak będzie wyglądał podział pensji? Czy pensje będą równe czy zależne od zakresu odpowiedzialności i obowiązków? Czy spółdzielcy będą pracować po godzinach? Kto za co będzie odpowiadał? Jak spółdzielnia zamierza pozyskiwać klientów?

To był wstęp do kolejnej partii zajęć – dyskusji nt. tego dlaczego spółdzielnie socjalne upadają, który był bardzo szeroko omawiany, dyskutowany. Na przykładzie własnych doświadczeń w prowadzeniu spółdzielni Piąty Element prowadzący starał się omówić najczęstsze błędy popełniane przez tego typu przedsiębiorstwa społeczne.

Efektom zaangażowania studentów było zgłoszenie się kilku osób które chcą założyć własne stowarzyszenia i spółdzielnie i mają już gotowe pomysły.

Warsztat: „Animacja lokalna w oparciu o Program Aktywności Lokalnej. Zastosowanie ekonomii społecznej w PAL ”

20 listopada 2013r.

miejsce: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, ul. Batorego 12,

21 listopada 2013r.

miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków, os. Stalowe 17

Warsztat miał na celu zapoznać uczestników z narzędziem aktywizacji lokalnej, jakim jest Program Aktywności Lokalnej (PAL). Prowadzony był przez fachowca w tej dziedzinie – Dariusza Polakowskiego. PAL jest metodą, której celem jest realizacja projektów społecznych

poprzez zaangażowanie szerokiego grona partnerów (publicznych i niepublicznych) oraz przede wszystkim mieszkańców. PAL cechuje się pewną etapowością, która pozwala w usystematyzowany sposób pracować ze środowiskiem lokalnym. Studenci mieli sposobność zapoznać się z każdym z etapów realizacji PAL, poznać metody implikacji dobrych praktyk do społeczności lokalnych wymagających interwencji, a wszystko to ze szczególnym uwzględnieniem instrumentów ekonomii społecznej.

Warsztat składał się z dwu części – teoretycznego wprowadzenia i ćwiczeń warsztatowych w podgrupach.

Na początku wyjaśniono takie pojęcia jak: kapitał społeczny, społeczność lokalna, rozwój społeczności lokalnej, rewitalizacja społeczna, animacja lokalna, inkluzja społeczna, spójność społeczna a także partycypacja społeczna i włączenie społeczne, partnerstwo lokalne, ekonomia społeczna i jej znaczenie dla integracji społecznej.

Zaprezentowano też metody rozwijania społeczności lokalnej w ramach inicjatyw oddolnych, a także działań rewitalizujących społeczności zdegradowane (Community organizing - organizowanie społeczności, Social-cultural animation- animacja społeczno-kulturalna, Community development - aktywizacja i rozwój społeczności lokalnych). Omówiono metodykę organizowania społeczności lokalnej.

W drugiej części przeprowadzono warsztat, w ramach którego przećwiczone i przeanalizowano następujące zagadnienia: w jaki sposób następuje identyfikacja problemów społecznych oraz inwentaryzowanie zasobów społecznych, jakie są czynniki warunkujące przeprowadzenie zamiany społecznej (sprzyjające oraz utrudniające animację lokalną), w jaki sposób następuje animowanie inicjatyw lokalnych, w tym jakie cechy powinien posiadać animator lokalny oraz w jaki sposób należy komunikować się z interesariuszami.

Zaprezentowane zostały studia przypadków w zakresie pracy ze społecznością lokalną i przeprowadzona została dyskusja na temat możliwości implikacji dobrych praktyk.

Warsztat „Przedsiębiorstwo społeczne, jako narzędzie rozwoju lokalnego, rozwoju turystyki, promocji mikroregionu”

21 listopada 2013r.

miejsce: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, ul. Batorego 12

22 listopada 2013 r.

miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków, os. Stalowe 17

Celem warsztatu, prowadzonego przez Olgę Gałek, współzałożycielkę Fundacji Miejsc i Ludzi Aktywnych, było dostarczenie wiedzy z zakresu przedsiębiorczości społecznej w kontekście rozwoju lokalnego oraz zainspirowanie młodych ludzi do podejmowania aktywności zawodowej w oparciu o zasoby regionu i przedsiębiorczość lokalną.

Spotkanie rozpoczęło się krótką prezentacją uczestników i nakreśleniem ich oczekiwań szkoleniowych. Następnie przedstawiono prezentację dotyczącą tematu „Przedsiębiorstwo społeczne jako narzędzie rozwoju lokalnego, rozwoju turystyki, promocji mikroregionu”. Wspólnie z uczestnikami spotkania analizowano kryteria ekonomiczne i społeczne przedsiębiorstwa społecznego. Kilku z uczestników opowiadało o swoich rodzinnych miejscach, o inicjatywach które się tam toczą, o działaniach ich rodzin dla rozwoju regionu. W trakcie prezentacji odbyła się dyskusja odnośnie inspiracji do tworzenia przedsiębiorstw społecznych w Małopolsce, szansy dla absolwentów wyższych uczelni w obszarze ekonomii społecznej. Poruszono temat powrotu po studiach do swoich rodzinnych miejscowości i możliwości stworzenia własnego miejsca pracy. Grupa uczestników wspólnie poszukiwała cech, wyróżników, które decydują o tym, że dany podmiot jest przedsiębiorstwem społecznym. Wspólnie zastanawiano się dla kogo ekonomia społeczna stanowi szansę, jakie grupy osób w szczególności mogą z niej skorzystać. Pojawił się wątek ekonomii społecznej, budowania społeczeństwa obywatelskiego na Ukrainie (ponieważ w jednym ze spotkań uczestniczył student z Ukrainy, który poszukuje metod i sposobów aktywizacji społeczności na Ukrainie).

Prócz dyskusji odnośnie szansy jaką daje praca w NGO i innych podmiotach ekonomii społecznej, prezentacji dobrych praktyk z Polski i UE, uczestnicy wykonali ćwiczenie warsztatowe. Otrzymali opis małej miejscowości w Małopolsce – krótką historię o zasobach wioski w Beskidzie Niskim. Ich zadaniem było spojrzeć na to miejsce, jego wartości kulturowe, przyrodnicze i potencjał do rozwoju okiem mieszkańców, osób które sprowadziły się na wieś (świadomie wybrali to miejsce do życia), osób które stamtąd pochodzą, ale tam nie mieszkają, okiem turystów i inwestorów. Pokazało to perspektywę rozwoju miejsca, poszukiwania korzyści dla różnych partnerów. Dyskutowano również jakie zadania w tej małej miejscowości ma do spełnienia organizacja pozarządowa, jakie działania można podjąć w celu polepszenia jakości życia mieszkańców.

Warsztat: „Wprowadzenie do zagadnienia job coachingu, jako narzędzia aktywizacji społeczno-zawodowej”

21 listopada 2013r.

miejsce: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, ul. Batorego 12

miejsce: Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków, os. Stalowe 17

Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty pn. „Wprowadzenie do coachingu jako narzędzia aktywizacji społeczno- zawodowej” prowadzone przez doświadczonego coacha, Małgorzatę Stolarską. Warsztaty adresowane były dla osób zainteresowanych metodami wsparcia w rozwoju osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wśród uczestników przeważały osoby studiujące, które swoją przyszłość zawodową wiążą z obszarem wsparcia społecznego oraz praktycy – doradcy zawodowi, pedagodzy, psychologowie, którzy powyższe założenia realizują w swojej pracy zawodowej. Celem spotkania było zapoznanie z ideą job coachingu, jako partnerskiej relacji, w której klient odzyskuje wiarę w możliwości wprowadzenia zmian w swoim życiu oraz podejmuje działania zmierzające do podjęcia zatrudnienia.

W job coachingu przygotowanie klienta do aktywnego poszukiwania pracy i znalezienie przez niego pracy jest jedynie etapem na drodze do sukcesu – celem jest jak najdłuższe utrzymanie się takiego pracownika w firmie, która go zatrudniła. Aby to było możliwe potrzebne jest długotrwałe wsparcie w procesie zmian. Relacja klient-coach pozwala w praktyce, czyli w miejscu pracy wypróbować przyjęte założenia, co staje się okazją do zdobywania przez klienta nowych kwalifikacji, wartościowych doświadczeń, wiedzy o sobie i o otoczeniu. Zadaniem job coacha jest towarzyszenie w nowym miejscu swoim klientom, którzy przez dłuższy czas byli bez pracy - pomoc w aklimatyzacji, wprowadzaniu w obowiązki służbowe i rozwiązywaniu problemów związanych z wykonywanym zajęciem i przebywaniem w określonej grupie osób.

Uczestnicy dowiedzieli się co jest długofalowym celem wsparcia w job coachingu - jest nim uzyskanie nowej jakości w życiu klientów, wypróbowanie jej w praktyce, korygowanie działań do momentu uzyskania pożądanych kształtów oraz utrwalenie nawyków zarówno na poziomie myślenia jak działania.

Spotkanie miało charakter warsztatowy, co sprzyjało żywej dyskusji i wymianie opinii. Uczestnicy zainteresowani byli efektywnością job coachingu, perspektywami rozwoju tego typu usług w Polsce oraz możliwościami kształcenia się w tym obszarze.

Seminarium „PES jako atrakcyjny pracodawca”

22 listopada 2013r.

miejsce: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu, ul. Kokoszków 71

Seminarium „PES jako atrakcyjny pracodawca” miało na celu zapoznanie studentów z tematyką ekonomii społecznej, przede wszystkim jako potencjalnego miejsca pracy dla przyszłych absolwentów. Tematyka poruszana podczas seminarium była nakierowana na promowanie zatrudnienia w podmiotach gospodarki społecznej oraz samozatrudnienia przy wykorzystaniu rozwiązań, jakie stwarza przedsiębiorczość społeczna.

Seminarium rozpoczęło się od przedstawienia różnych definicji ekonomii społecznej, jej form oraz miejsca, jaki zajmuje tzw. trzeci sektor. Następnie przedstawione zostały instytucje ekonomii społecznej – starej oraz nowej ekonomii społecznej i instytucje trzeciego sektora.

W dalszej części seminarium omówiono kryteria zdefiniowane przez Europejską Sieć badawczą EMES definiujące przedsiębiorstwa społeczne. Prowadzący seminarium wymienił i omówił także sektory, w jakich przedsiębiorstwa społeczne prowadzą działalność. Zostały też zaprezentowane wyniki przeprowadzonych badań dotyczących prognoz mówiących o tym, iż ponad 1/3 ankietowanych małopolskich podmiotów planuje zwiększyć zatrudnienie.

Uczestnicy seminarium poznali podmioty ekonomii społecznej od praktycznej strony. Podczas spotkania przywołane zostały przykłady dobrze radzących sobie na rynku i rozwijających się przedsiębiorstw ekonomii społecznej. Podczas spotkania wyświetlony został też film o ekonomii społecznej.

Seminarium: „ABC ekonomii społecznej”

23 listopada 2013r.

miejsce: Wyższa Szkoła Biznesu w Nowym Sączu, ul. Zielona 27

Seminarium przeznaczone było dla osób, które chcą się zapoznać z podstawowymi zagadnieniami związanymi z ekonomią społeczną – kryteriami ekonomii społecznej, rodzajami podmiotów ES, produktami i usługami ekonomii społecznej służącymi społecznościom lokalnym oraz zasadami tworzenia partnerstw na rzecz ekonomii społecznej. Podczas części wykładowej omówiono również źródła finansowania celów PES.

Seminarium „Ekonomia społeczna a współczesny rynek pracy. Produkty i usługi ekonomii społecznej służące ludziom”

24 listopada 2013 r.

miejsce: Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie, ul. Woynarowskiej 1

Seminarium było przeznaczone dla osób nie mających dotąd wiedzy w zakresie ekonomii społecznej. Za cel warsztatów przyjęto zapoznanie i utrwalenie pojęcia ekonomii społecznej. Zakres merytoryczny prelekcji poruszył następujące zagadnienia:

- Istota i funkcje ekonomii społecznej
- Baza podmiotów ES i przedsiębiorstw społecznych

30-070 Kraków
ul. Piastowska 32
tel.: 12/422-06-36
fax: 12/422-06-36 wew. 44
biuro@rops.krakow.pl

Biuro Projektu:
30-134 Kraków
ul. Kunickiego 5
tel.: 12/426-88-10
fax: 12/426-88-11
biuroares@rops.krakow.pl

- Bazy produktów i usług PES
- Podmioty ES służące ludziom – dobre praktyki usług i produktów
- Przedsiębiorstwa społeczne i ich działania oraz usługi, produkty służące ludziom
- Wioski tematyczne służące ludziom

Wykład poszerzono o prezentację dobrych praktyk w tym zakresie. Wykorzystano w czasie prelekcji filmy o PES i ES: Kręgielnia Mango, CISTOR – Stokrotkowy Dom i Stokrotkowa Szansa, Szklany świat, czyli bombki z Krośnic spółdzielnia socjalna, Stowarzyszenie Teatr Grodzki, Być razem – czyli przedsiębiorczość w Cieszynie.

Prezentowany materiał został przygotowany na podstawie materiałów opracowanych przez osoby prowadzące poszczególne wydarzenia.